

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

Raport pe marginea audierii Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal privind Raportul de activitate pentru anul 2023 (nr.668 din 13.03.2024)

În vederea realizării funcției de control parlamentar, prevăzută de art.128 din Regulamentul Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică prezintă plenului Parlamentului raportul pe marginea audierii Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal privind activitatea desfășurată în anul 2023, și comunică următoarele.

În conformitate cu art.21 alin.(3) al Legii nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal și al pct.4 din Legea nr.182 din 10.07.2008 cu privire la aprobarea regulamentului, structurii, efectivului-limită și a modului de finanțare a acestuia, anual până la data de 15 martie, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal prezintă Parlamentului în ședință plenară, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului raportul de activitate pe anul precedent, care se publică gratuit în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Centrului.

Ca urmare al remiterii acestuia către Parlament la data de 13 martie, în temeiul art.1 pct.(3) al Hotărârii Parlamentului nr.72 din 29.11.2019 privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a audiat raportul de activitate al Centrului în cadrul ședinței din data de 26 martie a.c.

Raportul de activitate pentru anul 2023 a fost prezentat de către conducerea Centrului fiind consemnate informații și statistici relevante însoțite de exemple de spețe, recomandări, deficiențe, precum și obiective planificate a fi realizate în anul curent.

Astfel, pe parcursul anului 2023, Centru a continuat acțiunile orientate spre creșterea gradului de conștientizare a publicului pentru înțelegerea riscurilor,

regulilor, garanțiilor și drepturilor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către operatorii de date.

În acest sens, analiza statistică a documentelor înregistrate pe parcursul anului 2023, reflectă sporirea interesului publicului asupra domeniului protecției datelor cu caracter personal, ceea ce reprezintă un semn de încredere în realizarea sarcinilor și atribuțiilor puse în seama Centrului.

Spre regret, Comisia a remarcat de asemenea caracterul practic neschimbat al dificultăților de ordin normativ, instituțional, de percepție și de aplicabilitate cu care Centrul se confruntă în activitate pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, dar care în mare parte nu țin de competențele instituției în cauză, și anume:

Tergiversarea de către Guvern al procesului de armonizare al cadrului juridic național la acquis-ul comunitar din domeniu, mai exact la Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date.

În acest sens, Comisia solicită repetat Guvernului să depună efort sporit în vederea accelerării procesului de aprobare a respectivelor proiecte de legi și remiterea acestora cât mai curând pe agenda de lucru a Parlamentului. Potrivit experților în domeniu, la momentul actual prezența unui șir de neconcordanțe dintre cadrul normativ național existent în protecția datelor cu caracter personal și reglementările noi aplicate la nivel european generează o multitudine de deficiențe și impedimente în activitatea atât a mediului de afaceri autohton, cât și în dezvoltarea per ansamblu al domeniului la nivel național.

O altă dificultate majoră identificată de Comisie cu care se confruntă Centrul, reprezintă criza instituțională profundă, condiționată de fluctuația majoră a cadrelor din motivul salariului neatractiv în raport cu competențele, volumul și specificul activităților desfășurate. Din acest motiv, pe parcursul anului 2023 Centrul a raportat că nu a putut angaja specialiști calificați, în special în domeniul IT, iar necesitatea prezenței acestora în activitatea autorității este una critică.

Potrivit conducerii Centrului, decalajul dintre nivelul de salarizare al angajaților Centrului și cel din instituțiile cu statut similar rămâne a fi substanțial, chiar dacă la finele anului 2023 prin Legea bugetului de stat pentru anul 2024 a fost majorată valoarea de referință a personalului din cadrul Centrului.

De asemenea, se constată lipsa garanțiilor corespunzătoare pentru colaboratorii Centrului în ceea ce privește riscurile generate de activitatea de control și acțiunile de imixtiune a unor organe de drept supuse controlului din partea Centrului, având scopul de a intimida angajații Centrului.

Pârghiile coercitive în vigoare menite să prevină prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal sunt în mare parte ineficiente și insuficiente, pe motiv că procedurile de examinare a constatărilor rezultate în urma verificării legalității prelucrării datelor cu caracter personal, manifestat prin dublarea examinării în instanțele de judecată, în aceeași perioadă, a acelorași acte și constatări emise de Centru, atât în ordine de contencios administrativ, cât și în procedură contravențională.

Se constată în continuare fenomenul de utilizare abuzivă a prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal în special de către reprezentanții autorităților publice, fiind invocată pretinsa argumentare a refuzului în prezentarea informațiilor solicitate prin prisma realizării dreptului de acces la informație.

În pofida tuturor acțiunilor întreprinse de Centru în anul 2023, persistă un număr mare al operațiunilor de accesare a datelor cu caracter personal stocate în resursele informaționale automatizate de stat cu utilizarea tehnologiei SIC „Acces-Web” și COI, ceea ce crează dificultăți la identificarea utilizatorului ce a accesat datele cu caracter personal și, respectiv, a scopului și temeiului legal al accesării, or, la caz, survine necesitatea asigurării acordării accesului la registrele/sistemele informaționale de stat prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

În circumstanțele descrise supra, întru remediarea deficiențelor constatate, Comisia a elaborat un proiect de Hotărâre a Parlamentului cu privire la raportul de activitate al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pentru anul 2023, și cu votul majorității membrilor Comisiei, propune examinarea și adoptarea acesteia în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Anexă: Proiectul de Hotărâre a Parlamentului cu privire la raportul de activitate al CNPDCP pentru anul 2023 – 1 filă.

Lilian CARP
Președintele Comisiei

Ex: Vitalie Lungu
consultant principal
022 820 519
vitalie.lungu@parlament.md